

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
1 óra 60 fillér.
3 óra 1.80 fillér.
Vidéken:
1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Deák Ferencz-u. 18. sz.

hová minden levelezés

és egyéb küldemény
czimzendő.

Telefon-szám 261.

Felelős szerkesztő: Csokonai Vitéz Mihály.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egységes társadalmat.

Kolozsvár, július 23.

Társadalmat! Egységes, nagy társadalmat! . . . . Mily régi óhajlás ez, s eddig még sajnos, csak óhajlás maradt! De ezt az óhajlást nem lehet semminemű követeléssel, semminemű pártharezzal, semminemű képviselőházi czivakodással, botránnyal elérni. A szavak pedig örökké csak szavak nem maradnak... ellenben tennünk, cselekednünk kell.

De ki cselekedjék, ez a nagy kérdés. Kinek a feladata ezt az egységes, nagy magyar társadalmat megállapítani... az uralkodónak? a minisztereknek? a politikusoknak? Első sorban kétségkívül nem! Az egész társadalmat annak részei alkotják. Azok a részek pedig mi annak az egész valaminek egyes tagjai egyénei vagyunk. A legelső és legelemibb alkatórésze tehát a társadalomnak tisztán az egyén. Az egyének minőségéről kell a szűkebb társadalomnak, a családnak gondoskodnia. S mivel az egyének összesege a társadalom, vilá-

gos, hogy minők az egyének, olyan a társadalom is.

Igen, tehát első sorban az egyesektől, a nagy egésznek kis részeitől kell várunk, sőt követelnünk, hogy a maga módjával lendítsen a társadalom ügyén.

Meg kell ott szünnie minden további intézkedésnek, eredménytelen ott minden kísérlet, rendszer, politika és törvény, a hol nincs meg minden egyes egyének a maga erkölcsi törvénye. S pedig manapság ez nincs meg. Egész bátran merjük állítani, hogy senkiben sincs meg. Szomorú és majdnem borzasztó következményekkel járó léhaság jellemzi ma az embereket — minden téren.

Mikor azt véljük, hogy a művelődés terén immár tökéletesedtek a törekvések, mikor azt véljük, hogy az ipari és üzleti vállalkozásoknak tetőpontján állunk, mikor azt véljük, hogy tudományosságunk rohamosan fejlődik, akkor — modern Európa, művelt világ szégyenkezze! — a legalacsonyabb erkölcsi fokon

állunk s a legsötétebb vak-ságban sanyilódunk.

De illő immár, hogy felrázkodjunk álmunkból. És pedig mi, a közlegénység, mert a nagy államférfiak s a tudósok korántsem képesek azt elvégezni, a mit mi elvégezni nem akarunk. Illő immár, hogy felrázkodjunk álmunkból, belásuk, hogy talán emberemlékezet óta csak sanyilódik a társadalom, mi magunk heréi vagyunk annak s ha már magunkat nem is, de utódunkat hasznavehetővé, emberré tegyük, mint a kinek a nagy szövetség egy fonalszálává kell válnia.

Neveljünk utódokat, mert eddig csak egyesek nevelték — önmagukat... de mi a számok csekély-sége a végtelenhez képest? . . .

És ez a munka, ez a kezdet nem olyan nehéz, mint a mily megrögzött bennünk a léhaság.

Ember! Szülő! Mást nem kíván a társadalom tőled mint azt, hogy nevelj gyermeket az élet nagy iskolájának. Ne kifejlett korában kezd a gyermeket nevelni, mert

akkor már késő! hanem mig fogékony, gyurható, puha anyag! A természet is akkor, oltja óriási erejét s tölgybe, mikor az még alig látható fűszál.

Akkor igen, kiviheted, hogy a leendő férfi inkább meghal, sem hogy letérjen a becsület utjáról. Hogy mint a sarját lelke becsületét, úgy szeresse Istenét és hazáját. Hogy hite legyen az őszinteség, meggyőződése a törvény és jog. Hogy szent legyen előtte az adott szó. Hogy tudjon lelkesülni szépért és nemesért. Hogy hasznos, jóra való, önzetlen munkás legyen, nem öntelt zsarnok, sem vérszopó parazita.

Igen s hogy mindenkiben ne a szó, hanem a lélek legyen a vezérlő, mert az az átka a mai emberiségnek, hogy ez a törvényt nem fogadja el egyedüli törvénynek.

Tehát máttól fogva mondjuk ki, hogy ez a törvény és pedig az egyedül boldogító törvény, a melytől el nem térünk soha, sem jó, sem balsorsban, úgy legyen!

TÁRCZA.

Falusi történet.

„Kolozsvári Ujság”, eredeti tárczája.)

Irta: Ifj. L. Benke Zsigmond.

— Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus köszöntéssel lépett a pap a verendára.

Mindörökké Amen! viszonzá Gyöngyös uram, felállott és rendes vendégének széket mutatott.

Tudja-e már az ujságot gazd' uram? — kezdé a beszélgetést

a pap, miközben helyet foglalt az asztalnál.

— Nem én, nem hallék semmi ujságot — felelt a gazda és székét közelebb húzva az asztalhoz, pipáját szájából kivéve előre nyújtott nyakkal kíváncsian várta a hirt.

— Hát a nemtom Ferkó haza jött a katonaságtól — mondja a pap — éppen most láttam az utcában, derék egy szál legény lett ám belőle.

Megjegyzem, hogy nemtom Ferkónak csak csufolták, mert kicsi korában bárki is kérdezte tőle: „Ki az apád? Hogy hívnak? mindenre csak azt felelte: „Nem-tom“ ez a felelete

adta meg a nevét, azután nemtom Ferkónak hívta az egész falu apraja, nagyja.

Hogy honnét került a faluba, Gyöngyös uram poitájára? nem tudta senki. Ott nőtt fel Katiczával játszva, ki egyedüli pártfogója volt, ő nem csufolta soha, sőt mindig védte a falubeli kölykök csufondorkodásától.

Gyöngyös uram nem sokat törődött a gyerekekkel, nagy ellenszévvel viseltetett irányában, soha sem volt hozzá egy jó szava.

Ferkó megnőtt.

Gyöngyös uram magához hívatta, körül nézett, hogy nem halja-e valaki, aztán illetően

formán beszélt neki: „Ferkó! a mint látom, te megnőttél, menj világgá, alj be katonának, soha senkinek se merd mondani, hogy házamban nőttél fel.

Hogy szülőid kik voltak, azt ne kérdezd, úgy sem tudod meg soha, ha becsületes ember leszel, meg élsz, ebbe a faluba ne téj vissza többé soha.

Szegény Ferkót e váratlan kijelentés szíven érintette. Szólni nem tudott, szemei könnyel teltek meg, megragadta Gyöngyös uram kezét és megcsókolta.

Isten hozzádot mondott annak a háznak, a hol felnevelkedett és elhagyta a falut.

(Folytatása köv.)

Cséplőgép garnitúra olcsó áron eladó!

Értekezhetni lehet: **B. BAK LAJOSNÁL.**

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, jul. 23.

A napirend során általános nagy figyelem közt elsőnek gr. Apponyi Albert szólalt föl. Nem tartja szükségesnek indokolni, miért szólal föl e súlyos helyzetben, sőt szemrehányást tesz magának, hogy ezt előbb meg nem tette. De nem akarta az elnöki széket elhagyni ama nehéz pillanatokban.

Mindenekelőtt a kormány programját bírálja, kijelentve, hogy Khuen-Héderváry miniszterelnök iránt bizalma van, mert elődje politikáját akarja folytatni.

A Széll-féle garancia törvény módosítása ügyében nincs aggodalma. Ezen törvény pártközi egyezmény útján keletkezett, tehát csak hasonló uton módosítható.

A Khuen-Héderváry miniszterelnök személye elleni támadásokat rosszalja, mert a miniszterelnök multjából csak az tűnik ki, hogy egyike a legérdemesebb magyar államférfiaknak.

Tiltakozik az ellen a felfogás ellen, hogy a horvát bánt nem lehet kinevezni magyar miniszterelnöknek. Ez ellenkezik az egységes magyar állam eszméjével.

Szólo sohasem lett hűtlen a nemzeti törekvésekhez.

Ha szólo követelése a véderőtörvény organikus reformjakor nem vétetnének tekintetbe, az illető javaslatot nem fogadná el.

Az ujoncz-kontingens fölemelését szükségesnek tartja. A katonai büntető eljárásban a magyar nyelvet követeli. A magyar tisztok okvetlenül magyar ezredekhez helyezendők át.

A magyar vezényletre vonatkozólag kijelenti, hogy az nem fentartott joga a koronának, mely a parlamenti faktorok hatásköréből kivonatott. De tévedés, hogy az 1867-iki törvények magyar vezényletet állapítanak meg, a mely törvény nem hajtatik végre és ezért az obstrukció célul tüzte ki, hogy annak végrehajtását követeli.

Az obstrukció felfogása tartathatlan. A mi nem jelenti azt, hogy nem kell törekedni a magyar nyelvnek érvényre juttatására.

Mély hazafiai aggodalommal szemléli szólo az obstrukciót, a melyet elítél.

Hivatkozva az ellenzék hazafiságára, szeretettel kéri az obstrukciókat, ha adják abba a harcot, mert ez kiszámíthatatlan kárára van a hazának.

Beóthy Ákos személyes kérdésben történt felszólalása után, két rövid interpellációval az ülés véget ért.

Kolozsvár gazdasági panagása.

Kolozsvár, jul. 22.

A népképviselőt Budapesten összegyűlt tagjai nagy munkában vannak. Más években ilyenkor már a nyári szünet örömeit

és nyugalma élvezik. Az ország azonban szükségét érzi a mostani országgyűlésének, mert közgazdasági viszonyaink nem a legkedvezőbbek, sőt ellenkezőleg nagyon is elszomorítók. Honatyáink meg is felelnek derekasan köteleseiknek. Napjában nehányszor megmentik a hazát. Szegény haza! Hányszor mentenek meg a feletté tornyosuló vészterhes felhők viharától! Hányszor simítják el felvirágozásod utjából a göröngyöket! Hányszor óvnak meg rosszakaratu idegenek káros behatásától! Hányszor szabadtan meg tenfiad pártoskodásából szülemlett veszélyektől! Szegény haza! S te mégis rohanra sietsz ama lejtőn lefele, mely a gazdasági tönk, az általános elszegényedés, a köznyomor érvényébe hajt.

A jelenlegi állapotot valóban főleg ezen a lejtőn való eszszamlás jellemzi. Mert ha tekintetbe vesszük közállapotaink egészségételen voltát, amire Kolozsvár város viszonyai is élénk példát szolgáltatnak, lehetetlen igazat nem adunk a mondottaknak.

Kolozsvárott például a mezőgazdasági élet föllendüléséről még csak nem is beszélhetünk. Ezt magával hozza már nem csak a csekély mértékben intensív gazdálkodási rendszer, mely a természet erőit és anyagát kellőképen kiaknázni nem tudja, hanem magának e környék termőföldjének mostoha-sága is.

A kereskedelmi élet mint azt a kamarai jelentés is mondja nemcsak hogy nem virágzik, hanem határozottan pang. Kereskedőink majdnem egybehangozón panaszkodnak a rossz üzletmenetéről. Ennek oka pedig nem más, mint a földműves és az iparos osztálynak, mely városunkban a fogyasztók legnagyobb részét képezi, általános elszegényedése.

Az iparos osztály különösen a kisiparosok már épen mostoha viszonyok között leledzenek. Nincs munkájuk. Nem keresnek meg a mindennapi kenyeret. Építkezés alig van folyamatban. Így hát építő iparosaink munkanélkül vannak. De nemcsak ezek, hanem evvel karöltve, de meg eltekintve ettől a többi iparosaink is csak épen hogy vegetálnak.

Látjuk tehát, hogy ipari és kereskedelmi életünk a legrosszabb viszonyok között van. Ennek pedig nem lehet más következménye, mint az általános elszegényedés. Ezeket a bajokat tehát elsőrangú szükség-szerűség orvosolni, mert ha késedelmeskedünk, akkor talán már nem is lesz lehetséges segíteni a bajokon.

A bankok szűkkeblősége megakasztja az egészséges kereskedelmi életet. Pénzüntézeteknek egyedüli célja lett nagy osztalékban részesíteni a részvényeseket. Közszéleket alig szolgáltatnak. A pénz halomra fekszik. Alig tudnak vele mit csinálni, mégis sok hitelképes egyén mellőztetik. Az állam szintén okatlan politikát üz. Minden igyekezettel oda kellene törekednie, hogy munkát adjon a dolgozni akaróknak. Hogy széles e hazában minden munkaképes ember foglalkozást találjon s ez-

által tisztességes megélhetését biztosíthassa. Egy igazi kulturállamban minden tehetségnek érvényesülnie kell, mert ez a kritériuma a civilizáció diadalra jutásának.

Ha tehát Magyarországot is méltó helyet akar elfoglalni a kulturállamok sorában, oda kell hatni, hogy ez elv nálunk is diadalra jusson.

A baramia és fiai.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, július 23.

Kovács Bálint rádi lakost, aki arról volt híres, hogy fiával együtt rettegett betörő volt, a napokban egy betörés elkövetése után a saját fiai megölték.

Kovács Bálintnak két fia volt, Bálint és András, mind a kettő nős, családos ember.

Ezek társaságában szokott az öreg Kovács Bálint nyáron lovakat, télen pedig sertéseket, meg ami kezéjébe esett lopni. A napokban éjjel Szirákon jártak, ahol már előzőleg Robi Antal házat szemelték ki. A lovakat akarták elhajtani a gazdától, de mert véletlenül a gazda nem volt otthon, betörték a lakásba is, honnan 240 koronát és többféle élelmiszert vittek el. A betörés után a lopott lovakon hajtottak hazafelé. A két fiu felszólította az öreget, hogy osztozkodjanak. Kovács Bálint azzal akarta clütni a dolgot, hogy azt mondta a fiainak:

— Vigyétek haza az ennalókat, majd ha a lovakat eladom, megkapjátok a magatokét.

A két fiu tudta, hogy a lopott lovak árából vajmi ritkán akkor is csak keveset kapnak, pénzt követeltek az apjuktól. Emiatt aztán még az uton összevesztek, miközben az öreg revolvert fogott a fiaira. A két fiu nem vette tréfára a dolgot, megrohanták az öreget, kicsavarták kezéből a revolvert és a két fiu állítása szerint, dulakodás közben a revolver elsült és Kovács Bálint élettelenül terült el a földön.

A két fiu a lovakkal és a pénzzel elhajtott, otthagya az agyonlöt embert az uton, ahol hajnalban az arra haladó munkások találták meg. A csendőrség kinyomozta a gyilkosokat, akiket letartóztattak.

HIREK

Kolozsvár, jul. 23.

— **Uj regényünk.** Vasárnapi számunkban rendkívül érdekesítő uj regényt kezdünk, melyre már is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **A kolozsvári kis és közepkereskedő társulat tagjai,** a meny nyiben a hasonezimu szövetkezet alapszabály változtatásával elvállott az anyatársulattól, választmányi gyűlést hívtak össze a tegnapi délutánra. A gyűlés nem lévén határozatképes, azt f. hó 29-én tartják meg.

— **Kolozsvár gyásza a pápáért.** A római pápa halála alkalmából a jelenleg Előpatakon üdülő Biró Béla, kolozsvári apátplébá-

nos tegnap táviratilag intézkedett a kolozsvári r. katolikus egyházakban megtartandó gyászszertartások iránt. Ezen rendelkezés szerint tegnapról kezdve naponként háromszor és pedig reggel 8, déli 12 és esti 8 órakor az összes templomokban egy órán át meghuzzák a harangokat. Az összes templomokra, iskolákra és egyházi épületekre gyász zászlókat tűztek ki. Az első harangozást tegnap délben eszközölték s ez naponként ismétlődni fog mindaddig, míg az elhunyt pápát eltemetik. Ugyancsak az apátplébános rendelete következtében az egyházi kar nagy utasítást kapott arra, hogy a később meghatározandó napon tartandó ünnepélyes gyászisteniszteleten előadandó énekes misére tegye meg az előintézkedéseket. E helyen említjük meg, hogy a plébániai hivatal a püspökhatóságtól várja a gyászünnepélyek részleteire vonatkozó általános rendelkezéseket.

— **Hamis mértékek.** Péter Kálmán rendőrbiztos a napokban vizsgálatot tartott a Deák Ferencz utcai zöldség piacon és 7 darab hamis, 2—3 dekával könnyebb, 1 és fél kilós súlymértéket kobozott el. A hamis mértéket használók ellen megindították a törvényes eljárást.

— **Halál a vonaton.** Zabolai Hadnagy József futásfalvi körjegyző a napokban nagybetegem ült fel Kolozsvárt a Brassó felé menő személyvonatra. Utközben annyira rosszul lett, hogy Brassó közelében, Botfalva határán meghalt, s mire Brassóba érkezett a vonat, csak kihült tetemét találták meg a fülkében. Hadnagy József egészen fiatal ember volt, mintegy harmincz éves; halálát özvegye és három kiskoru gyermeke gyászolja.

— **Előállított leányok.** Tegnapelőtt délután Bagosi Róza szökött cselédleányt, ki különböző helyeken több rendben csalást és lopást követett el és Kovács Róza hely- és foglalkozás nélkül való leányt a rendőrség előállította. Bagosi Róza ellen az eljárást megindították. Kovács Rózát pedig illetőségi helyére toloncolták.

— **Anna-bál Kolozson.** Kolozson, 1903. évi július hó 26 án a fürdő-vendéglő nagytermében a fürdő szépitési alap javára zártkörű Anna-bált rendez a helybeli intelligenciából és a fürdővendégek köréből alakult bizottság. Személyjegy 2 kor., családjegy 3 személyre 5 kor.; azonfelül minden személy 1 korona.

— **Énekpróba a rendőrségen.** Ritka élvezetben részesültek tegnap délben az ismeretlen tettesek nyomozásában fáradt rendőreink. A Hunyadi-téren ugyanis egy cigányasszony részeg állapotban szörnyű módon énekelni kezdett, s minél többet figyelmeztette a rendőr, egy oktavval annál magasabbra vitte. Végre bekisérték. A rendőrségen tiltakozott letartóztatása ellen, s ennek bizonyítására, hogy semmit nem csinált, csak énekel, eldalonla a „Dávid Marcsa libája“ című dalt, de oly hamisan, hogy rögtön a dolgozóházba vitték.

— **Tolvaj helyett letartóztatott kárvalott.** Furesa dolog esett

meg a tegnapi rendőrségünkkel. Egy monostori gazdától ellop-
tak egy zsák zabot. A gazda
nyomára jött azonban a tettes-
nek és sietett a rendőrségre,
hogy küldje ki valakit elfo-
gatására. Rendőr azonban nem
ment. Időközben a tolvaj is a
rab is megkerült. A gazdát fel-
ezítálták, de az nem akart fel-
menni s meg esett, hogy a tol-
vaj helyett négy rendőr vitte
fel a kárvallottat, a kit azonban
természetesen nyomban el is
bocsátottak.

— **A pápa halála.** A pápa holt-
testét tegnap a Vatikán trónter-
mében ravatalra tették. A kor-
mány részvétét a biborosi tes-
tületnek külügyminiszter utján
fejezi ki, Khuen-Héderváry mi-
niszterelnök a kormány nevében
kondoleált Talliaui biborosnál.
Vaszary ma utazik Rómába
konklavéra. Kohl Medárd püs-
pök kíséri.

— **Gyilkos katona.** Brunner
Sándor budapesti vadászred-
beli katona tegnap kiszabadul-
ván a börtönből, fölkereste régi
kedvesét, ki időközben Bartha
Béla ügynökhöz ment feleségül
és az asszonyt öt revolverlövés-
sel leterítette. A gyilkos kato-
nát elfogták.

— **Bécsi lap a magyar politi-
kai helyzetről.** A Wr. Allg. Ztg.
általánosan a legjobb információk
alapján azt írja, hogy Khuen
Héderváry állása egyáltalán nem
rendült meg. Irányadó helyen
elhatározták, hogy az ellenzék-
nek további engedelmeyeket nem
tesznek és a hadsereg létszámát
katonai intézkedésekkel fog-
ják fentartani.

— **Anarchista összeesküvés Vil-
mos császár ellen.** New-York He-
raldnak jelentik Chicagóból: A
chicagói rendőrség megerősíti azt
a fölfedezést, hogy amerikai
anarchisták Kopenhágába utaz-
tak és hogy az amerikai anar-
chisták Vilmos császár élete el-
len már rég összeesküdtek. Mr
O'Neil chicagói rendőrfőnök ki-
jelentette, hogy pár hét előtt két
férfi és két nő anarchista hagyta
el az Egyesült Államokat és
utazott Svédországba. Ezek az
anarchisták nyíltan hirdették ab-
beli szándékukat, hogy Vilmos
császárt Oszkár svéd királynál
teendő látogatása alkalmával
meggyilkolják.

— **Leány az anyja ellen.** Bot-
rányos ügyben hozott most su-
lyos ítéletet a berlini büntető
bíróóság. A vádlott Kaufmann
Oszkár nyugalmazott államhi-
vatalnok elvált felesége volt,
aki ellen saját leánya emelt pa-
naszt amiatt, mert az asszony
két idősebb leányát eladta gaz-
dag uraknak és a legfiatalabb
leányát azzal fenyegette, hogy
ha nem engedelmessékedik, mint
két nővére, akkor agyonveri őt.
A bíróság a csábító anyát két
évi börtönre ítélte.

— **Szerelmi dráma a kórház-
ban.** Rozsnyón a Schopper Kos-
sa-féle alapítványi kórházban
véres szerelmi dráma játszódott
le. A délutáni látogatási idő
alatt Kiss Imre jómódu festő-
iparos, a város köztisztvisel-
től álló polgára, feleségét, aki fél
év óta fekszik elmebajban a
kórházban és akit rajongásig
szeretett — agyonlőtte. Az asz-
zony legyilkolása után saját
szájába lőtt. Mindketten meg-

haltak. A szomorú eset nagy
részvétet keltett Rozsnyón.

— **Az eltávolított magyar föl-
írat.** Zágrábban az államvasutak
üzletvezetőségének épületén ma
a levett magyar nyelvű tábla he-
lyett kettős, horvát magyar
nyelvű fölíratral ellátott táblával
helyettesítik. Ezt arra való hi-
vatkozással teszik, hogy erre
nézve már Khuen Héderváry bán
sága alatt megegyezés jött létre
közte és Láng kereskedelmi mi-
niszter között.

— **Meggyilkolt herceg** Orosz-
országban a nép elkeveredését
mísem jellemzi jobban, mint a
forradalmi mozgalom terjedése
és a gyakori gyilkolások, mely-
nek legtöbb esetben magas ál-
lású ember az áldozata. Péter-
várról most ismét egy ilyen gyil-
kosság híre érkezik. Eszerint Ga-
garin herceg volt nemesi mar-
sallt, a Michalovszkoje kormány-
zóság területén egy sétakocsizás
alkalmával a parasztok megtá-
madták és megölték. A gyilkos
parasztok nagyobb részben a
herceg jobbágyai voltak.

— **A zágrábi bombavető.** Zág-
rában Stiplosek vendéglős há-
zában tegnapelőtt házkutatást
tartottak és ez alkalommal több
bombát találtak a hozzávaló szer-
számokkal együtt. Stiploseket
két fiával letartóztatták. A ven-
déglőst a kihallgatás után elbo-
csájtották, fiait azonban fogva
tartották.

— **Már az első üvegnél meg-
győződünk,** hogy a felső-rákosi
Mátyás király gyógyasvanyvíz
egyike a legjobb és legkelleme-
sebb ásványvizeknek az ország-
ban. De nemcsak élvezeti ital-
nak szörppel vagy borral kitűnő
hanem gyógyviznek is első he-
lyet foglal el mindama beteg-
ségeknel, melyeknél például:
Előpatáki, vagy Sztojkaí vizet
használni szoktunk (gyomor és
bélhurut, vérezegénység stb.)
Purjesz, Korányi, Kuthy hirne-
ves egyetemi orvos-tanár urak
kitűnő véleménye minden üve-
czimkéjén olvasható. A víz kü-
lönösen a kolozsvári piaczon oly
olesó árban van forgalomba
hozva, hogy bárki tarthatja azt
rendes asztal-vízének és taná-
csos is, mert egészséges ember-
nek épp olyan hasznos, mint
betegnek. Kapható minden fű-
szerkereskedésben 16 fillérért li-
terenként.

— **Az első hazai érczkoporsó,**
gyászkoeci-gyár kolozsvári első
dísz temetkezési intézete, Unio-ut-
cza 12. sz. a. tudatja a helybeli
és vidéki n. é. közönséggel, hogy
ez iránybani szolgálatait fel-
ajánlja. Sirkoszoruk és szálla-
gakban gyári raktár. *Telefon-
szám 10.*

Közönség köre.*)

Minden kommentár nélkül kö-
zöljük az alábbi levelet:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tisztelettel kérem legyen szí-
ves becses lapjában ezen so-
rainak helyet adni.

Én sohasem hittem, hogy a
nem élő lények is tudjanak sza-
porodni, de most meggyőződ-
tem róla mióta a 4-kros „Ujság”
átvedlett egy krajezáróssá. En
igaz, hogy soha a kezembe nem

vettem mert még 4-kros korá-
ban meg ismertem, hogy nála
az parancsol, aki jobkor kél fel.
Ez a két „Ujság” folyó hó 20-
án az ipartestületi választások-
kal foglalkozott. A mikor nekem
elbeszéltek, azt mondtam
a mit mondani, szoktak, hogy
„Piáná Koáxa”.

Azonban mikor három nap
mulva a kezembe került és ol-
vastam lehetetlennek tartom,
hogy a cikik irójának, a ki úgy
látszik, hogy a körülményekkel
nem ismerős felvilágosítással
ne szolgáljak.

I.) Nem igaz az, hogy az elő-
járóság Bréda Ferenczet az al-
elnöki állásról lemondásra kény-
szerítette. Hiszen ha azt akarta
volna úgy nem választotta volna
meg, mert tudja meg a cikik
író ur, hogy Bréda Ferenczet
alelnöknek nem a közgyűlés vá-
lasztotta, hanem az előjáróság,
és Bréda Ferenc ezen tisztség-
ről önként mondott le, amit az
előjáróság el sem akart fogadni.

II.) Hazugság az is, hogy egy
előjárósági tag a szolgálai állás
betöltésére pályázott. Hiszen
ilyen állás nem is volt ürese-
désben, így tehát nem is pá-
lyázhatott senki sem.

III.) Azt mondja a cikikíró
hogy én nagyhangú ígéretek
tettem és semmit sem teljesít-
tem, az sem igaz. Én csak azt
mondtam, hogy a törvények ke-
retén belől mindent el fogok
követni, hogy a vezetési rend-
ben menjen. Nagy urí gőgös-
ségemre csak annyit mondha-
tok, hogy bizonyosan valakinek
az óhaját nem teljesíttem
és talán az adot okot arra, hogy
cikikíró rólam úgy emlékezett
meg. Az pedig, hogy nem való
vagyok arra a díszes állásra,
nem a cikikíró ur bírálata alá
esik. Én hiszem, ha rajta állott
volna nem is választott volna
meg, de az az iparos polgártar-
saim többségének volt az aka-
rata.

Továbbá azt írja az 1-kros
„Ujság”, hogy a jövő választás-
kor több előjárósági tag sorsára
jutok és nem fognak megvá-
lasztani. Hidje el a cikikíró ur,
hogy az rám nézve csak bol-
dagság lesz, de azon csodálko-
zom, hogy a cikikírónak olyan
jó előre való látása van, hogy
megtudja jövendőlni a követke-
zést éppen mint a *kis csacsi*
az esőt.

Hanem én azért ezen írását
a cikikírónak el nézem és leg-
feljebb azért ítélem el, hogy
miért fog olyan dolgokhoz, a
mihez annyit ért, mint a *hajdu*
a *harangöntéshez*.

De nem bocsáthatom meg a
lap tulajdonosának, amiért meg-
engedi azt, hogy a lapjában a
kisiparosok ellen ilyen támadá-
sokat intézzenek. Vagy talán
elfelejtette a lap tulajdonos ur,
hogy minden eddig el ért tiszt-
ségét a kisiparosok közreműkö-
désének köszönheti?

Én felőlem különben írhat
bárki, és bármint abba a lapba,
mert én azt a kezembe nem
veszem.

Kolozsvárt, 1903. július 22-én.

Tóth József.

*) E rovat alatt közöltékért a fele-
lősség a beküldőt illeti.

REGÉNY.

A gyilkos szerelme.

Írta: *Mihók.*

(96.)

A doktor és Castróné egye-
sülését egyidőre egy fájdalmas
esemény megakadályozta. Cas-
tróné szép és végtelen bájos leá-
nya ugyanis mióta közelébe volt
az ő imádott szerelmese volt-
testéhez, nap-nap után mind
jobban sorvadt. Órákig elült a
lombos fák alatt s merengve
nézett ezeltalanul a messze tá-
volba.

Édes anyja és környezete
igyekezett őt vidám hangulatra
kelteni. Minden lehetőt elkövet-
tek, hogy borongó kedélyét fel-
vidítsák. De hasztalan. A felső
rőzsabimbó nem tud a szelek
viharának ellentállani. A szüzi
hajadon vidám kedélyét többé
nem nyerte vissza. Egész lénye,
egész szervezete e behatások
rabja lett. Fonnyadni kezdett.
Elhervadt.

És ősszel, mikor a fák leve-
leiket hullatják, mikor a fecske
madár más hazába költözik, nem
birja már szíve fájdalmát és lelke
gyötrelmét elviselni, hanem szíve
sugallatát követve kiment a csa-
ládi sirboltba és ráborult Oszkár
gróf sirhalmára. Ott akart meg-
nyugvást találni, ott óhajtott
enyhülést és megkönnyebülést
keresni.

Meg is találta. Zokogva bo-
rult a sirhalomra, melyet a fájd-
alomtól szív igaz könnyeivel
nedvesített. Majd mintha a meg-
nyugvás érzete vett volna rajta
erőt, elszenderedett. Elszendere-
dett, mintha mély álomba me-
rült volna. Mély álomba.....
melyből nincs fölébredés. Meg-
szűnt élni. Az Ur magához szó-
lította.

Egy hosszú év telt azóta. Cas-
tróné és a doktor a leány meg-
ható halála feletti fájdalma már
megenyhült némileg, úgy hogy
immár mi sem állt utjában an-
nak, hogy egymáséi lehessenek.

(Vége következik.)

Kiadó-tulajdonosok:

GROSZ és SCHILDKRAUT.

Telefon 468. — Telefon 468.

A Dreher Nagysöröcsarnok

Szentegyház-utca.

ajánl kitűnő érmelléki,
asztali és pecsenye bo-
rokat házhoz szállítva.
1 lt. 38 és 50 krért,
Kitűnő ménesy vöröst
1 lt. 50 és 56 krért. 1 lt,
szamorodnit 1.20 krért.

A borokat megrendelésre min-
denkor szívesen házhoz szállítjuk.
Rendelni lehet éjjél után 2 óráig.

Telefon 468. — Telefon 468.

STEIN BERTALAN

hatóságilag engedélyezett
végeladása.

Van szerencsém a n. é. közönsé-
get értesíteni, hogy üzletemet a
lehető legrövidebb idő alatt fel-
oszlatom, a raktáromon levő el-
ismert legjobb minőségű árukat
minden elfogadható árban

kiárusítom
s nagyobb bevásárlásnál „20
százeleket“ engedek.
Az üzlethelyiséget Reil Ödön és Ba-
logh Márton urak veszik át, ebből
is látható, hogy teljes üzlet felosz-

latás miatt történik a
végkiárusítás!
Szükséglete fedezésére kérem
a n. é. közönséget ezen kedvező
alkalmat felhasználni.

Teljes tisztelettel:
STEIN BERTALAN.

STEIN BERTALAN

hatóságilag engedélyezett
végeladása.

ELADÓ

a megyeháztól kikerült
egészséges

Stukatorfa!

Négyzetméterenként 2 k. 40 fil.

Felvilágosítást ad a KAPUS,

ELADÓ HÁZ.

Egy 8 lakrészből álló

évente 450
frtot jöve-
delmező
ház olcsó áron

Kedvező fel-
tétel mellett
eladó.

Érte-
kezni
lehet
a ki-
adóba.

A ház a Ka-
rolina kór-
ház köze-
lében van.

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől akar megszabadulni elégsé-
ges egy kísérlet a törvényesen védett és
biztosan ható

Denzinger—Viktória

tyukszem kenőccsel

mely a legrövidebb idő alatt a legkeményebb
tyukszemet eltávolítja.

Ára tégelyenként 1 kor. 30 fillér, — 1 korona
5 fillér beküldése mellett bérmentve szál-
litja a feltaláló:

Denzinger Ádám, Ujvidék,
Duna-utca 17.

Erdélyben a legnagyobb fakoporsó raktár

MUNTYÁN PÉTER

temetkezési vállalata Kolozsvárt, Unio-utca 13. sz. alatt.

Van szerencsém a mélyen tisztelt helybeli és vidéki közönség
b. figyelmébe ajánlani a temetkezési vállalati helyiségembe, egész
tölgyfa festett és díszített érezkoporsók, fakliákat, templomi gyertyá-
kat, gyertya-tartókat, sirkeresztek, sir- és érezkoszorúk, minden
szinben szalagok, gyászpapír, halotti ruhákból nagy raktárt tartok, a
legolcsóbban beszerezhetők. Elvállalok helybeli, vidéki és külföldi
temetkezéseket, hullaszállításokat egyszerűtől a legdíszesebb temeté-
seket 6 koronától felyebb, fejuőtteknek 16 koronától felyebb; egy nagy
koporsó 5 koronától felyebb, egy egész tölgyfakop. 10 koronától felyebb.
A n. é. közönség becses pártolása által abban a helyzetben vagyok,
hogy ugy a saját készítményű koporsóimat, valamint egyéb temetke-
zési kelléket a legolcsóbb árak mellett árusítok.

További becses pártolásukat kérve s maradtam

Telefon 448. szám.

Kiváló tisztelettel: **MUNTYÁN PÉTER,**
temetkezési vállalata.

Honi gyártmány.

5% EMKE 5%

vely budapesti gyári nagy raktárt tart.

Wertheimer Vilmos

Kolozsvár, Széchenyi-tér.

Hogy a t. cz. nagyérdemű közönség a külföldi nem jobb gyárt-
mányokat teljesen leszokja, igyekeztem fenti hazai gyártmányokat
minden helybeli tőzsdében bevezetni. — Tessők csakis EMKE-papírt
és hüvelyt kérni! A t. cz. vevő közönség becses pártolását kéri

Wertheimer Vilmos.

Legfinomabb

„VERGÉ“

szivarkapa-

pir és „VERGÉ“

szavarkahü-

REICH L. FIAI

Üveggyárosok, es. és klr. áruvári szállítók

BUDAPEST, VII. ker., Lövölde-tér 2. szám.

Ajánlják legjobb minőségben gyártott Syphon- és gazuzso
palackokat legolcsóbb árak mellett és pedig:

1 Láda kb. 200 drb. 18 literes szin, fehér v. világos kék (qua-
marin) szinü Syphonpalackot talppal vagy talp nélküli: 52 korona
1 Láda kb. 200 drb. gazuzsopalackot gumigyűrtvel és üveg-
golyóval ellátva, fehér vagy világos kék (aquamarin) szinü,
magas vagy alacsony alak: 52 korona

Szállítás a csomagolást beleértve, budapesti pályaudvarig bér-
mentve, készpénzfizetés ellenében 2% áron — 10 láda rendelése
után 5% rabatt. Más nagyságúak és különféle alakúak törvényesen
védett alakokat megtehetően olcsón szállítunk. Préselt iratok vagy
ezügvesséknek csak az elkészítési költségét számítjuk, ellenben
az alak és klsőjét költéség néven számítjuk. Megjegyzük, még hogy
megvizsgál 26 legkőr nyomatú Syphonpalackaink Magyarorszá-
gon csak kizárólagosan közönség a mi gyárunkból szerezhetők be

FÖLDES JÁNOS

Betonépítési, Czement

és Aszfalt ipar vállalata

Telefon 504. Kolozsvár, Kossuth L.-u. 41 sz. Telefon 504.

Készít és raktáron tart: Sima czement lapokat, Hornyolt-
czement-fedél cserepeket, Beton-
csöveket, Gipsztáblákat.

Elvállal: Nedves lakások gyökeres szárazzá tételét, járdák, folyosók,
istállók, raktárak stb. aszfalttal való burkolását. Egyszerű és
díszes granitto-terazzo, czement és metlachi lapokkal való
burkolási munkálatokat. Vasbeton födémek létesítését.

Betoncsatornák, zsilipek, turbinatelepek, medenczék, hidak és át-
ereszkek és gépalapozási munkák szakszerű kivitelét a legjutányosabb
árak mellett. Legjobb minőségű Brassói Portland Czement.
Román czement, gipsz, elított mész. Kőagyagsövek, aszfalt elszigetelő
lemezek, fedélpép lemezek, kátrány és carbololum és fáklyák eladása.

Építési szivattyúk kikölcsönzése.

VIKÉRI TAKARÉKPÉNZTÁRI
RISZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPEST, FERENCZKERT 6.
HECHT BANKHAZ
BUDAPEST, FERENCZKERT 6.
KÖLÖSSÖNY
LÉTEL, ÉRTÉKENE VISELÉSEKÉRT FELTÉTEL BEILLET
FELVILÁGOSÍTÁSUNK INOVÉNÉS

Réti Sándor

férfi ruhakereskedőnél

a tanácsháza alatt

1 férföltöny 4 frtól.

1 fiu öltöny 1 frt 50 krtól.

1 férfi nadrág 1 frtól kezdve kapható.

Csakis a tanácsháza alatt.

Nyom. a „Gutenberg“ könyvnyomdában Kolozsvárt Deák Ferencz-utca 18. sz.